күү үчү үчү

₽2:22-1:81 sisənəƏ

stayed in Beer-sheba. Pod sorvants, and the strain of bornand of the servants, and the servants, and the shraham and the spectral spectral

borne sons to your brother Nahor:

יטריפיז אַקיי אָקיי אַקיי אַקיי אָקיי אַקיי אַקיי אַקיי אָקיי אַניי אָקיי אַניי אָקיי אַניי אָקיי אַניי אָקיי אָליי אָי אָליי אָליי

bore [sons]—Tebah, Gaham, and Tahash—and [a daughter,]* Maacah.

אֹלֹנונוֹם דּלֹאָנ מַּלָמ:

לם-עוֹא כֹּלִים לְנָעוֹנְג אַעֹיגב:

בא אָמריבִילְף וּאָרי בְּתִרּאַל: בא מוס Bethuel"— בא מוס באל היאָרייבִילָף וּאָריבִילְף וּאָר בְתרּאַל באונים בא מוס באר בא יואָרייבִילָף וּאָריבִילָף וּאָר בְתרּאַל

שוקיר קאָר ימָיר אָאָר ימָיר אָר אַר רִפִיּלְנְשֶׂוּ אַמְר יַמְרָה נְאָר עָבור וְאָר עָבור וְאָר בַחָר וְאָר ב

appeared* to him by the terebinths of Mamre; ניַרָא אַלִינֹ יָהוֹה בָּאַלְנֵי מְמְרָא וֹהָוֹא יִשֶׁב פַּתְח־הָאוֹהַל כַּחִם הַיְּוֹם: he was sitting at the entrance of the tent as the day grew hot. עליו וַלְרָא וְהַנָהׁ שַׁלְשָׁה אָנְשִׁים נַצְבִּים עַלְיו וַלָּרָא (הַנָהׁ שַׁלְשָׁה אָנַשִּׁים נַצְבִים עַלְיו וַלָּרָא (בַּרָא נִינָיֹן וַלְרָא וַהְנָהׁ שַׁלְשָׁה אָנַשִּׁים נַצְבִים עַלְיו וַלְּרָא (בַּרָא בַּרִים עַלְיו וַלְּרָא him. Perceiving this, he ran from the entrance of וירץ לקראתם מפתח האהל וישתחו ארצה: the tent to greet them and, bowing to the ground. : וַיֹאמַר אַדנִּי אִם־נָא מַצָאתִי חֵן בִּעִינִיךָ אַל־נָא תַעַבֹּר מֵעָל עַבְּדֵּךָ: he said, "My lords!" If it please you, do not go on past your servant. יַקח־נָא מַעָט־מִיָם וְהַשְּׁעָנוּ הַחָּח הַעֶּץ: Let a little water be brought; bathe your feet and recline under the tree. עברתם עברתם לבכם אחר תעברו פייעליכן עברתם 5 And let me fetch a morsel of bread that you may refresh yourselves; then go on—seeing that you על־עבהַכָם וַיָּאמִרוּ כָּן תַעשֵׁה כַּאֲשֵׂר הַבַּרִתַ: have come your servant's way." They replied, "Do as you have said." וּיָמַהֶר אַבְרָהָם הָאִהֱלָה אֶל־שַׁרָה וַיֹּאמֵר מַהַרִּי שַׁלְשׁ סִאִים קֹמח סׁלת Abraham hastened into the tent to Sarah, and said, "Quick, three seahs of choice flour! Knead and make cakes!" יוָתָן אֶל־הַבַּעָר רָץ אַבְרָהָם וַיִּלָּח בֶּן־בָּלָּר רְךְ וָטוֹבֹ וַיִּתָן אֶל־הַבַּעָר רָץ אַבְרָהָם וַיִלָּח בָּן־בַּלָּר רְךְ וָטוֹבֹ וַיִּתָן אֶל־הַבַּעָר רִץ אַבְרָהָם וַיִּלָּח בָּן־בַּלָּר רְךְ וָטוֹבֹ וַיִּתָן אֶל־הַנַּעֵר 7 Then Abraham ran to the herd, took a calf, tender and choice, and gave it to a servant-boy, who hastened to prepare it. He took curds and milk and the calf that had been וַיִּקָּח חֵמַאָה וִחָלָב וּבֶן־הַבָּקר אֲשֵׁר עָשַׂה וַיִּתַן לִפְנֵיהַם וִהְוּא־עמַד prepared and set these before them; and he waited עַלֵיהֵם תַחַת הַעַץ וַיֹּאכֵלוּ: on them under the tree as they ate. They said to him, "Where is your wife Sarah?" And 9 ניאמרוּ אַלִּיוֹ אַיָה שַׁרָה אִשַּׁתְךָ נִיֹּאמֵר הְנָה בַאֹהֵל: he replied, "There, in the tent," 10 וַיֹּאמֵר שוֹב אָשוֹּב אַלֵּילָ כַעָת חַיָּה וְהְנַה־בַן לְשַׁרָה אָשַתְּךָ וְשַׂרָה Then one said, "I will return to you next year,* and your wife Sarah shall have a son!" Sarah was שֹׁמֶעַת פָּתַח הָאָהֶל וְהָוֹא אַחֵרִיו: listening at the entrance of the tent, which was behind him. אבח להיות לשלה ארח (אברהם ושבה זקנים באים בימים חדל להיות לשלה ארח 11 Now Abraham and Sarah were old, advanced in years;

כנשים:

וֹתְצחק שֹׁרָה בְּקְרְבָּה לָאמֵר אָחֲרָי בַלְתִיּ הָיְתָה־לִי עָדְלָה וָאדֹנִי 12 And Sarah laughed to herself, saying, "Now that

הוהי said to Abraham, "Why did Sarah laugh, נְיִאמֵר יְהוֹף אֲלֹדְאַרָתְם לְמָה זֶה צְחַלֶּה שַׂוֹּה לָאמֹר הַאָף אַמנֶם אַלְד

ון: הוהי פֿעָת חָיָה וּלְשׂרָה בָן: Is anything too wondrous for הוהי? I will return

am?'

shall have a son."

Sarah had stopped having her periods.*

enjoyment-with my husband so old?"

saving, 'Shall I in truth bear a child, old as I

to you at the same season next year, and Sarah

I've lost the ability,* am I to have

- וַיֹּאמֵר אַבַרָהָם אֵל־נִעָרָיו שַבוּ־לָכָם פֹה עִם־הַחֲמוֹר וַאַנִי וִהְנַּער נֵלְכָה Then Abraham said to his servants, "You stay here with the ass. The boy and I will go up there; we עדיכה ונשתחוה ונשובה אַלִּיכִם: will worship and we will return to you." Abraham took the wood for the burnt offering and וַיָּלָח אָבַרָהָם אַת־עצֵי הַעלָה וַיָּשֵׁם על־יִצַחָק בַּנוֹ וַיָּקָח בַּיַדוֹ put it on his son Isaac. He himself took the אָת־הָאָשׁ וְאֶת־הָמַאָכֶלֶת וַיֵּלְכָוּ שׁנֵיהֶם יַחְדָּו: firestone* and the knife; and the two walked off together. וַיֹּאמֵר יִצַחַלָּק אֵל־אַבַרָהָם אַבִיוֹ וַיָּאמֵר אַבִּי וַיָּאמֵר הַנַּנִי בַנַי Then Isaac said to his father Abraham, "Father!" And he answered, "Yes, my son." And he said, "Here ויאמר הנה האש והעצים ואיה השה לעלה: are the firestone and the wood; but where is the sheep for the burnt offering?" And Abraham said, "It is God who will see to the 8 ניאמר אברהם אַלהים יראַה־לו השה לעלה בני ויַלכוּ שניהם sheep for this burnt offering, my son." And the two of them walked on together. They arrived at the place of which God had told וַיָבֹאוּ אֵל־הַמַקוֹם אֲשֵר אָמַר־לְוֹ הָאֵלֹהִים וַיִּבוְ שָׁם אָבִרָהַם him. Abraham built an altar there; he laid out the אַת־הַמַזְבַּחַ וַיַּעַרֹךָ אַת־הַעָצִים וַיַּעַקֹדֹ אַת־יִצְחַק בַּנוֹ וַיָּשֵׂם אֹתוֹ wood; he bound his son Isaac; he laid him on the על־המזבח ממעל לעצים: altar, on top of the wood. וישלח אברהם את־ירו ויקח את־המאכלת לשחט את־בנו: 10 And Abraham picked up the knife to slay his son. 11 וַיִּקרָא אַלִיו מַלְאָךְ יְהֹוָהֹ מִן־הַשָּׁמַיִם וַיָּאמֶר אַבְרָהָם | אַבְרָהְם Then a messenger of הוהי called to him from heaven: "Abraham! Abraham!" And he answered, "Here ויאמר הנני: 12 וַיֹּאמֵר אַל־תִּשׁלָח יָדְרָּ אֱל־הַנְּעַר וִאַל־תַעשׁ לִוֹ מִאַוּמַה כִי וּ עַתְה "Do not raise your hand against the boy, or do anything to him. For now I know that you fear God, יַדַעתי כִּי־יִרָא אֱלֹהִים אַתָה וִלְּא חַשַּׂכַתְ אֵת־בַּנַךָ אֵת־יִחִידְרַ since you have not withheld your son, your favored ממני: one, from Me." בסבך אתר נאחו ניכל והנהראיל אחר נאחו בסבן 13 When Abraham looked up, his eye fell upon a* ram, caught in the thicket by its horns. So Abraham בַּקַרְנָיו וַיַלֶּךְ אֲבַרָהָם וַיִּקָח אֲת־הָאַיִל וַיַּעַלֶהוּ לְעֹלָה תַחַת בַּנַוֹ: offering in place of his son. וַיִּקרָא אַבַרָהָם שָׁם־הַמַּקוֹם הַהְוּא יְהֹוָה וּ יִרִאַה אַשׁל יֵאמֵר הּלוֹם
  - went and took the ram and offered it up as a burnt And Abraham named that site Adonai-vireh.* whence the present saying, "On the mount of הוהי there is vision."* called to Abraham a second הוהי called to Abraham a second וַיִּקרָא מֵלְאָךְ יְהוֹה אֶל־אַבְרָהֲם שׁנִיִּת מֵן־הַשִּׁמִיְם: time from heaven.
  - משלת את־הְּבֶּר 16 and said, "By Myself I swear, הוה כֹּי יָען אָשר עשׂית את־הְבָּבר 16 and said, "By myself I swear" Because you have done this and have not withheld הַּוֶּה וִלְא תַשַּׂכְתָ אֶת־בַּנְדָ אֶת־יִחִידָךָ: your son, your favored one,
  - I will bestow My blessing upon you and make your 17 כִּי־בַרֶךָ אֲבַרֶכַךָ וְהַרְבָּה אַרְבָּה אֶת־זַרְעֻרָּ כְכוֹכְבֶי הַשַּׁמַיִם וְכַחוֹוֹל descendants as numerous as the stars of heaven and אַשַר על־שַׂפַת הַיָם וִירָשׁ זַרְעַךָּ אֵת שַער אֹיִבִיו: the sands on the seashore; and your descendants shall seize the gates of their foes.
    - 18 וְהַתְבַּרְכָוּ בְזַרְעֵךָ כִּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ עֻׂקב אֲשֵׂר שַׁמַעָתְ בְּקֹלִי: All the nations of the earth shall bless themselves by your descendants, because you have obeyed My command."

- א Sarah lied, saying, "I did not laugh," for she was בו וַתְכְּלִישׁ שַׂרָר וִ לַאַבֶר לָא צָרְקָתִי בִּי וִ יֶּדְאָרָ וִלָּאַ בִּי צִתְקָתִּי דיצַאונפת. Came the reply, "You did laugh."
- toward Sodom, Abraham walking with them to see ם אַללנון בוללנים בולקלנים הלאָלנים ולקלנים הלאָלנים ולקלנים הלאָלנים במשלט אַ זיין ביללנים הלאָלנים ולאָלנים ולללנים בלל לפסי
- I am about to do, אַני מַשָּׂרְ אַני אַעָּר אָני אַעָּר אַני אַעָר אָני מַשָּׁר ווווי אסא און I lide from Abraham what
- bless themselves by him? nation and all the nations of the earth are to אוויבולסולים הול זקקל וניציול ולצוים ולבקרוביו לל גיליה הלול ולצוים ולילקבוביו לל יוליה הלול ולצוים ולבקרוביו לל גילי האוליץ: או איקלים הני ליולה ולא ולא ולא ולא הול לולים הני ליולים היולים הני ליולים הני ליולים הני ליולים הני ליו
- been promised him." that 'hin may bring about for Abraham what has אחוה by doing what is just and right, in order his children and his posterity to keep the way of iri וווווים אַמידניון אָמיבירוֹאָן אַמֹּי יוֹשְׁאַ אַלְזִילִין לְמַלְאַלְיִי לְשָׁאַ אָשֶׁדְ יָשְׁבָּל וְשָׁבָי
- is so great, and their sin so grave! τής τέτρι της επίσκη της τημείνη της τημένη της τημένη της την επίσκης της επίσκης οι Loqom sud Comortable τη
- altogether according to the outery that has reached Me; if not, I will take note."
- Abraham remained standing before 7717. אלושי, The agents went on from there to Sodom, while אלוני לעלי קאָנָשׁים וַגִּלְכִּוּ סְדָּמָה וְאַבְּתָהַם עוֹדֶנִיּ עֹמֶד לִפְּנִי
- city; will You then wipe out the place and not Aryat it there should be fifty innocent within the אולני גש חֲמִשְנִים צַדִּיקִם בְּתִּיךָ הַזְּיֶר הְאָרָ הְמָפָה וְלָאִרתִשְׁא לִמָּקֹרֹם away the innocent along with the guilty?
- death upon the innocent as well as the guilty, so that innocent and guilty fare alike. Far be it from You! Shall not the Judge of all the earth forgive it for the sake of the innocent fifty who
- Sodom fifty innocent ones, I will forgive the whole place for their sake."
- to my lord, I who am but dust and ashes: א Aprayam spoke up, saying, "Here I venture to speak." אוויאָב, יאָלר יאָלר דוּליאָליוי לְרַבֶּר אָל יאָלר יאָל
- "I will not destroy if I find forty-five there."
- sake of the forty." א אַעֶּשֶׂה בְּעָרִר אַלִּילִ וֹפְאָפָוֹה, and said, "What if forty בּינְיקָר אַלִילִי וִפְאָרָן שֶׁם אַרְבָּעָים וֹיָאַמֶרֹ (יִמְצָאָן שֶׁם אַרְבָּעָים וֹיָאַמֶרִ (יִמְצָאָן שֶׁם אַרְבָּעָים וֹיָאַמֶרִ (יִמְצָאָן שֶׁם אַרְבָּעָים וֹיָאַמֶרִ (יִמְצָאָן שֶׁם אַרְבָּעָים וֹיִאַמָרָ (יִמְצָאָן שֶׁם אַרְבָּעָים וֹיִאָרָ (יִמְצִאָרִ מְצַרְבָּעָים וֹיִּאַרָּמָים וֹיִי for the

- אַמוֹּג-בִּבּנוֹג מַלְּיִנ: בַּבֶרְ יְהְוָּה לַמְּשָׁוֹת צְּדָקָה וּמִשְּׁפֶּט לְמַעָּן הַבָּיִא יְהֹוָה עַל־אַבְרָהָם אָת
- יוקד אַליד היי אַלאָר אָלאָר אָלאָר אָלאָר אָלאָר אָלאָר אָלאָר אָלאָר אָלאָר אָלי קעָר אָלאָר אָלי אָלאָר אָל
- You sweep אבר ויגעש אברהןם ויאמר האף הקפה עדייק עם־רשעיני Abraham came forward and said, "Will You sweep
- לְמָאָן הַמְּמֶהֶ בְּיִבְּיִבְיִם אָמֶּרָ בְּלֵירְבָּר:
- כּבׁתְּאַ עַבְּבְעַ בְּבְ' עַתְּפַּמְ כִּבְ-עַאָּבָא בָאַ גֹּאַמָּע עַתִּפַּמ: So ricking, to do such a thing, to dring. So ricking the it from You to do such a thing, to dring
- לכל עמלום בּאַבוּגם: אסר ניאטר יהוֹדי אם אַנעיט בַּקרָם הַמִּשְׁים צַדִּיקם בַּתְּלָך הָעָיר וְנִשְּׁאַתִייִם בַּרִּילָם הַתְּלָם הַלְּהָם הַבְּיִם הַבְּיִם הַיִּלְם הַתְּלָם הַתְלָם הַתְּלָם הַתְּלָם הַתְּלָם הַתְּלָם הַתְּלָם הַתְּלָם הַתְּלְם הַתְּלָם הַתְּלָם הַתְּלָם הַתְּלָם הַתְּלָם הַתְּלָם הַתְּלָם הַתְּלְם הַתְּלָם הַתְּלָם הַתְּלָם הַיִּלְם הַתְּלָם הַתְּלָם הַתְּלְם הַבְּתְּלְם הַתְּלְם הַתְּלְם הַתְּלְם הַתְּלְם הַתְּלְם הַתְּלְם הַתְּלְּבְּם הַתְּלְם הַתְּלְם הַתְּלְם הַבְּתְּלְם הְתְּלְם הְתְּלְּבְּתְם הְתְּלְם הְתְּבְּבְּתְם הְתְּלְם הְתְּבְּבְּתְּבְּתְּתְּבְּבְּתְּבְּבְּתְּבְּ
- אַנו-כַּלְ-וַיְּמְגִיר וֹגָאַמֶּיךְ לָא אַתִּוְעִינ אִם-אָמִגָּאַ תַּוֹם אַנִבָּמִים וֹוַעִמִּינִי:

- ". I swear it." אַנוֹלָג And Abraham said, "I swear it." לאכֶול אַבְרָדָּוֹם אָנֹכִי אַשָּׂבֶעָ:
- water which the servants of Abimelech had seized. OZ Then Abraham reproached Abimelech for the well of
- you did not tell me, nor have I heard of it until
- Abimelech, and the two of them made a pact.
- seven ewes which you have set apart?"
- the two of them swore an oath.
- departed and returned to the land of the Abimelech and Phicol, chief of his troops,
- invoked there the name of 'הוה, the Everlasting

- לא־הגרה לי וגם אַנכָי לָא שַּמֶלְתִּי בַּלְתָּי הַיִּיִם: iện Tiện rịt אַריהַדָּבָר הַזָּה tiện yà 'נְצְאַמֶר אֲבִימֶלְבְּ 'אַ גָּלְאָנִי מָי עָשָׁה אָריהַדָּבָר הַזָּה וְנָם־אַוֹּהָ
- tusi) प्रभावता से प्रमानिक प्रमानिक प्रमानिक प्रमानिक प्रमानिक प्रमानिक प्रमानिक प्रमानिक अuq oxeu suq Bane tyem to
- אָרַרָּלָם אֶת־שֶׂבֶע פַּלָשֶׁת הַצְּאַן לְבָרַּדְּקָן: S8 Abraham then set seven ewes of the flock by
- esed resem "What meam these do light with the PS וַלָּאמֶר אֲבִימֶלְן אֶל־אַבִרָרַהֲם מַה הַּנַּה שָׂבַע כְּבַשֹׁתֹ הַאַלֶּה אֲשֶׂר הִצְּבָהָ
- אריעַבַע כִּבְעַתֹּה תַּקָּה נִיסָ are to accept these seven ewes פייים איז פון פֿאַמָה כִּי אָת־עַבַע כִּבְעַתַּה תַּקָּה תַיַּבֶּי בְּעָבַהּרִ תְּהַנֶּיה־לָּי לְעָדָה כִּי חְבָּאַר הַנְאָת: אַתִּיהַבְּאַר הַנְאָת: קַבְּעָר הַהְּצָּה הַאָּמַה בּיּ אַתִּיהַבְּאַר הַנְאָת: וופליתי אָת־הַבְּאָר הַזְּאָת:
- Aurce frat place was called Beer-sheba,* for there frat place was called Beer-sheba,* for there
- אָל-אָנֶץ פְּלִשְׂתִּיִּם: אבלאָנ מַלבּג (מַפריּאָב אַשׁ בּיַבּאָר מַלַבְּלָב' וּפּּבּב, מַוּבּאַד אַשׁ אַרָא אַבאָר בּבָאָר שַבָּאָר שַבָּאַר אַבָּאָר אָבָבָאָר אָבּיבאָ מַוּבּאָדאָר וּמִּבָּר אַ אַרייאָדיאָר וּמִבָּר אַנּיבאָר מַיַּבאָר אָביראָ אָבאָר אַבּאָר אַבּאָר אַבּאָר אַבּראָר אָבאָר אָבאָר אַבאָר אַבאָר אַבאָר אָבאָר אָבאָר אַבאָר אָבאָר אָבא
- 33 [Abraham] planted a tamarisk at Beer-sheba, and "Abraham] אַל עוֹלָם: אָל עוֹלָם:
- a long time. אר נְיָנֶר אַבְרָהָהַם בְּאֶרֶץ פְלִשְׂהִיִּם יָבֶיִם רַבְּיִם: \$4. And Abraham resided in the land of the Philistines

- saying to him, "Abraham." He answered, "Here I to fiction (God put Abrahand) אליר הלקלים הז'אַלר ה'קלי אחל ה'קליקים ה'אַלה' ה'קליקים נקה אָת'ץבְרָהָם ה'אַליר
- there as a burnt offering on one of the heights that I will point out to you." love, and go to the land of Moriah, and offer him ב וְלְאַבֶּיר קַרוּילָא אָרוּ־נִּדְלָ אֲמִי־יִּאַהָּ אָהַיִּאַהָּ אָהַיִּדְלָן אָמייִיִּאַהָּ אָהַיִּצְיִלְ אָמייִיִּלְן אָמייִאַלְבָּוֹ אָמייִצִּילִן הָלֶרְיִלְן אַמייִאַלְבָּוֹ אָמייִאַלְבָּוֹ אָמייִאַלְבָּוֹ אָמייִאַלְבָּוֹ אָמייִאַלְבָּוֹ אָמייִאַלְבָּוֹ אָמייִאַלְבָּוֹ אָמייִאָלְבָּוֹ אָמייִאָלְבָּוֹ אָמייִאָלְבָּוֹ אָמייִאָלְבַּוֹ אָמייִאָלְבַיּלְי
- took with him two of his servants and his son lease. He split the wood for the burnt offering, and he set out for the place of which God had told pus ass sid belabam saddled his ass and So early next morning. Abraham saddled his ass and
- place from afar.

- אֹלֹנִנוֹם נֹגְאמֹּג נוֹלֹנִי:
- אُל-אַבֶּא הַמִּנגְּיִב וְהַמַּלְיֵבוּ מִּסְ לְמָלְנִב מֹּלְ אַנוֹב נוֹבוֹלְנִם אַמֶּר אִמֶּר אֵלֶּגרָ:
- אַמֶּגאַעוֹיִם: אַעוּ וֹאַע גֹּלִעַל לֹנִי וֹגִּלַלַאְ אַבָּ מַלְע וֹגַּלַם וֹבְּלֶב אַבְ-עַכּלוִם
- ου the third day Abraham looked up and saw the third day Abraham looked up and saw the third day Abraham looked up and saw the

- מם שלשים שלשים אַלינָא יְחַר לְאדֹנָי (אַדְבָּרָה אוּלָי יִמְצָאוּן שם שלשים 30 And he said, "Let not my lord be angry if I go on:
  - What if thirty should be found there?" "I will not ויאמר לא אַעשה אם־אַמצַא שם שלשים: do it if I find thirty there."
- משרים של אולי ימצאון שם עשרים 131 And he said, "I venture again to speak to my lord: ויאמר לא אשחית בעבור העשרים:
  - What if twenty should be found there?" "I will not destroy, for the sake of the twenty."
- שם אולי ימצאון שם 32 And he said, "Let not my lord be angry if I speak עשַׁרָה וַיֹּאמֵר לָא אַשַּׁחִית בַּעַבוּר הַעַשַּׂרָה:
  - but this last time: What if ten should be found there?" "I will not destroy, for the sake of the
- הוהי, Having finished speaking to Abraham, וַלַּךְיְהוֹהָ כָּאֲשׁר כַּלָּה לְדָבֵּר אַל־אַבְרָהַם וַאֲבַרָהַם שב למקמו:
  - departed; and Abraham returned to his place.

- וַיַרָא־לוֹטֹ וַיַּקָם לַקְרָאתַם וַיַּשֹׁתַחוּ אַפַּיָם אַרְצַה:
- דו מער מוש בשער מוש בשער מושלי המלאכים סומה שני המלאכים בשער מוש בשער מוש בשער מוש בשער מוש The two messengers arrived in Sodom in the evening, as Lot was sitting in the gate of Sodom. When Lot saw them, he rose to greet them and, bowing low with his face to the ground,
- וַלֹּאמֵר הְנָה נָא־אֲדֹנִי סִוּרוּ נָא אֱל־בַּית עַבַדְּכָם וַלִּינוּ וְרַחֲצִוּ רגלילם והשכמתם והלכתם לדרככם ויאמרו לא כי ברחוב
- he said, "Please, my lords, turn aside to your servant's house to spend the night, and bathe your feet; then you may be on your way early." But they said, "No, we will spend the night in the square."
- ויָפַצַר־בַּם מַאֹד וַיַּסרוּ אַלִיו וַיַבאוּ אַל־בִיתוּ וַיַעשׁ לָהַם משתה ומצות אפה ויאכלו:
- But he urged them strongly, so they turned his way and entered his house. He prepared a feast for them and baked unleavened bread, and they ate.
- 4 עַרֶם יְשַׁלֶּבוּ וְאַנָשֵׂי הַעִּיר אַנָשַי סִדם נַסְבּוּ עַל־הַבַּיִת מַנַעַר וִעָד־זָקן כָּל־הַעָם מִקצַה:
- They had not yet lain down, when the town council [and] the militia of Sodom* —insignificant and influential alike,* the whole assembly without exception-gathered about the house.
- וָהָקּיְלָה הַאָּנְשִׁים אֲשֶר־בָּאוּ אַלִּיךָ הַלְּיְלָה (אָרָה הַאָנְשִׁים אֲשֶר־בָּאוּ אַלִּיךָ הַלְּיְלָה 5 And they shouted to Lot and said to him, "Where :הוציאם אַלִּינוּ ונַדעה אתם
  - are the ones* who came to you tonight? Bring them out to us, that we may be intimate with* them."
  - 6 ויצא אלהם לוט הפתחה והדלת סגר אחריו:
- So Lot went out to them to the entrance, shut the door behind him.

  - י הרעו: זיאמר אַל־נָא אָחַי הַרְעוּ: 7 and said, "I beg you, my friends, do not commit such a wrong.
- הנָה־נָא לִי שׁתַי בַנוֹת אֲשֵׁר לָא־יַדְעוֹ אִישׁ אוצִיאָה־נָא אַתהַן אַלִיכֹם וַעֲשַׂוּ לָהֶן כַּטִוֹב בְּעֵינִיכֶם רָּק לָאֲנָשִים הָאֵל אַל־תַעֲשׁוּ דָבַר כִי־עַל־כַן בַאוּ בִצֵל קֹרַתִי:
- Look, I have two daughters* who have not known a man. Let me bring them out to you, and you may do to them as you please;* but do not do anything to the others,* since they have come under the shelter of my roof."

- 9 וַתַּרֵא שַׂרָה אֲת־בֵּן־הָגָר הַמַצְרֵית אֲשֵר־יַלְדָה לִאַבַרָהַם מַצַחַק:
- Sarah saw the son whom Hagar the Egyptian had borne to Abraham playing.
- 10 She said to Abraham, "Cast out that slave-woman ולאמַר לְאַבְרָּחֶם נְּרָשׁ הַאָּמָה הַּנָאת וְאָת־בְּנָה כִּי לְא יִירָשׁ בְּן־הָאָמָה הַזֹאת עם־בַּנִי עם־יִצְחַק:
  - and her son, for the son of that slave shall not share in the inheritance with my son Isaac."

  - אוֹרָת בְּנִי: אַבְרָהָם עֵל אוֹרָת בְּנָו: 11 The matter distressed Abraham greatly, for it concerned a son of his.
- בל But God said to Abraham, "Do not be distressed פול הַנְער וְעל־אָמַחְלֶךָ כל But God said to Abraham," אַשור תאמר אַלִּידָ שַׁרָה שַּׁמַע בַּקּלָה כַּי בַיַּצַחַק יִקְרָא לְדָ זַרָע:
  - over the boy or your slave; whatever Sarah tells you, do as she says, for it is through Isaac that offspring shall be continued* for you.

  - נוֹם אַת־בּן־הַאָמַה לְנִוֹי אֲשִׂימַנוּ כִּי זָרְעָךָ הְוּא: 13 As for the son of the slave-woman, I will make a nation of him, too, for he is your seed."
  - 14 נַיַשַׂכָם אַבַרָהָם | בַבַּקר וַיִּקְח־לֶּחֵם וַתְּמֵת מַיִם וַיִּתַן אֵל־הְגְּר שם על־שכמה ואת־הַיַלד וַיִשלחַה וַתַּלַךְ וַתְּתַע בִּמְדְבֵּר בַּאַר
- Early next morning Abraham took some bread and a skin of water, and gave them to Hagar. He placed them over her shoulder, together with the child, and sent her away. And she wandered about in the wilderness of Beer-sheba.

  - ים: אַחָר הְּשִׂלְרְ אַת־הַּלֶּלֵּר הְחָת אָחָד הְשִׁיחָם: 15 When the water was gone from the skin, she left the child under one of the bushes,
- 16 and went and sat down at a distance, a bowshot וַתַּלַרְ וְתַּשֵב לָה מַנָּגֶד הַרְחַלְ כְּמְטַחֲנֵי לְשֶׁת כִּי אָמְרְה אַל־אֶרְאָה במות הילד ותשב מנגד ותשא את־קלה ותבך:
  - away; for she thought, "Let me not look on as the child dies." And sitting thus afar, she burst into tears.

God called to Hagar from heaven and said to her,

- 17 God heard the cry of the boy, and a messenger of נישמע אַלהים אַת־קול הַנַּער נַיְקראַ מַלאָך אַלהים | אַל־הנַר מן־הַשַּׁמִים וַיִּאמֶר לָה מַה־לָּךְ הָגָר אַל־תַירִאִי כִּי־שַׁמַע אֱלֹהַים אַל־קול הַנַער בַאַשר הוא־שם:
- 18 קומי שאי את־הלער והחזיקי את־ידך בו כי־לגוי גדול אשימנו:
- "What troubles you, Hagar? Fear not, for God has heeded the cry of the boy where he is. Come, lift up the boy and hold him by the hand,
- 19 Then God opened her eyes and she saw a well of וְיִפְקָח אֲלֹהִיםׁ אַת־עִילֵיהַ וַתְּכֹּא בָאַר מִים וַתְּלֶּדְ וַתְמַלָּא אַת־הַתְּמַת מים ותשק את־הנער:
- for I will make a great nation of him." water. She went and filled the skin with water,

  - 20 God was with the boy and he grew up; he dwelt in the wilderness and became skilled with a bow.
    - ים: מַעָּרָיָם: אַמָּרְאָמָן אָשָה מָאָרֶץ מְצָרִיָם: 21 He lived in the wilderness of Paran; and his
      - mother got a wife for him from the land of Egypt.
- 22 נַיָהוֹ בַּעָת הַהְּוֹא וַיָּאמֵר אֲבִימֹלֶךָ וּפִיכל שַר־צָבָאוֹ אֱל־אַבַרָהָם לֵאמַר אַלהַים עמַך בַּכַל אַשר־אַתָה עשה:
- At that time Abimelech and Phicol, chief of his troops, said to Abraham, "God is with you in everything that you do.

and let the boy drink.

- וְעַתָּה הְשַּׂבְעָה לִי בַאלֹהִים הֲנָה אָם־תִשׁקֹר לִי וּלְנִינִי וּלְנֵכְהַי בַּה: בַּה: עַשַׂיתי עמַךָּ תַעשַה עמַדִי ועם־הַאָרֵץ אַשַר־גַּרתה בַּה:
- Therefore swear to me here by God that you will not deal falsely with me or with my kith and kin, but will deal with me and with the land in which you have sojourned as loyally as I have dealt with you."

- preak the door. householder* —against Lot—and moved forward to with them." And they pressed hard against that the ruler! Now we will deal worse with you than said, "came here as an alien, and already he acts But they said, "Stand back! The fellow," they
- pulled Lot into the house with them, and shut the
- house, low and high alike,* they struck with blinding light, so that they were helpless to find אָמִר־הָאָנִשִּׂים אֲשֶׂרַ־פָּתָּה הַבּּׁלָּהָרָים מִקְעָן יִשְׁרִי הַאָּנִישִׁ אַשֶּׁרִ־פָּתָה הַבּּיָה הַבּל
- out of the place. anyone else that you have in the city—bring them here? Sons-in-law, your sons and daughters, or
- great that 'hhh has sent us to destroy it." the outcry against them before and has become so
- city." But he seemed to his sons-in-law as one who of this place, for 7717 is about to destroy the אלם ניבֵא לום ניָדָבָר | אֶל־יַחָתָנִיי | לקחַי בָּנֹתִיי נִּאַמָר קוּמִי צִאוּ (בְּצַא לום נִיְדָבָר | אֶל־יַחָתָנִיי | לקחִי בְנֹתִיי נִיֹּאַמָר קוּמִי בְּאַנִּי אַמָּי קוּמִי בְּאַנִּי בְּעַבְּּמָן בְּעַי מִשְׁחָיִי הִיִּהְ אַתִּיהַעָּי נִיְּהָ בְּעַבְּמָן בְעַי. מְרָהַ אַתְּהַ אַמִּיה בְּאַרָּ בְּעַבְּּמָן בְּעַי
- iniquity of the city." daughters, lest you be swept away because of the saying, "Up, take your wife and your two remaining
- him outside the city. אלאוה and him—and brought him out and left יהוה's mercy on him—and brought him out and the hands of his wife and his two daughters—in
- lest you be swept away." "Flee for your life! Do not look behind you, nor stop anywhere in the Plain; flee to the hills,
- lord! (Oh no, my lord!) או נְלָאמֶר לְוֹם אֲלַרְנֶם אַל־נֶא אֲדֹנֶי: 18 But Lot said to them, "Oh no, my lord!
- save my life; but I cannot flee to the hills, lest the disaster overtake me and I die. have already shown me so much kindness in order to
- such a little place—and let my life be saved." it is such a little place! Let me flee there—it is

- וּנֹגֹא כִלְבַ מִעַנִּם וּנִּפֹֹּאֹנְוּ בֹאֹּנִתְּ בֹּלְנָתְ מִאָּב וֹנִּלְתוֹּ לְתִּבָּׁר עַבַּלְעִי: 6 [נְאִמֹנִי | זֹיִתְ-נַיְלְאַנֵי [נְאִמֹנַי ְ נַיֹאֵנֵוֹרַ בֹּא-לַרִי, [נְּתִּבַּׁמַ תַּפְנָת מֹנֵּיֲנֵ
- บรู้บับ.บหั้ว บบรู้นัก อรู้ระบห เหลือ อรู้ระบห อุรายที่ เกา เลือน เกา g mr rhe agents* stretched out their hands and
- נגלאו למצא הפתח:
- אַמֶּגַבְלֶבַ בּמֹגַב בוגגא מוַבוּמַלוִם: Then the agents said to Lot, "Whom else have you" בו ניאמלה האגנשים אל־לום עָר מִי־לָך פֹה חִתַּן וּבְנִירָ וּבְנִתֶּיך וִכְלִ
- נגמלקנו יהוה לשחתה:
- מושמעום בוש לי-משקיית יהוה אמרהעיר ניהי כמצחק בעינה
- וֹאַעַ-תִּעָּג בִוֹנִיגְגוֹן עַנִּכֹוֹגֹאָע פּוֹרַתִּסְפָּה בַּעָּוֹן הַעָּיר: TS As dawn broke, the messengers urged Lot on, וכְּמֵנְ הַשְּׁהַרֵי נְצִּאְכִינִ הַמְּלָאָכִים בְּלָנִע לֵאמֶר קוּם לָח אֶת־אִשְׂתְּךָ
- דֹנִעָּיִגוּ דִּׂנִעְׂמִי גְּעִנְּעִי גְּעָנְעִי מְלַגִּיג נִגְּאָצִעִינִ נִּנְּנָעְעִינִ עִעָוֹנָאַ כְּלֵּגִי:
- וֹאַלְ עַּמְּעָׁב דְּבַבְיַנְיַבְּכַבְּ נִינִינִינִ נִימָלָת פָּוֹנִינִסְפַּנִי: T) एत स्पर्धे प्रदेश देविको प्रतिकार प्रतिकार प्रतिकार प्रतिकार प्रतिकार प्रतिकार प्रतिकार प्रतिकार प्रतिकार हाल
- הַנְעָה נִמְתִּי: ַ אַנְּבֶּלְ בְּיִבְּעַהְנְעָ אַנְרַנְפַּׁתְּ, וֹאַנְכָּ, לָאַ אִנְכַלְ בְיִבְּעָלָת בִּינְיָבָב פָּוֹבִינִבְילַ אמלי אָמוֹר קַעָּילִין וַ וַהְנָּדֶל הַסְרָן אֲשֶׂר עָשֹׁיהָ and פון הַנַּה־נָא מַלָּאַ עַרָּדְרָ הַוֹ בְּעִינֶיל הַסְרָן אֲשֶׂר עָשֹׂיהָ
- עקא מצער הוא ותחי נפשי: ουργ΄ της μετε is near enough to thee to;

- became my wife. father's daughter though not my mother's; and she
- shall do me: whatever place we come to, say there of me: He is my brother." I said to her, 'Let this be the kindness that you
- his wife Sarah to him. slaves, and gave them to Abraham; and he restored אָר יִלְּלָה אֶרִי נְלֶּהְ וַעְּלְּאַרְנְיִקָם נִשְׁם and male and female
- settle wherever you please."
- serve you as vindication* before all who are with

- את truth my sister, my און לא בת־אָבִי הָהָאַרְ לָא בַּת־אָבִי הָהָאַרְ לָא בַת־אָבִי הָהָילִי לָאִשָּׂה:
- עּלְמַתְּגְּ אַלְגְ כַּלְ-הַמַּלְוָםְ אַמֶּרָ נָבָוֹאַ מְּמָרַ אַמְרָיִ-לְגְּ אַבָּיִ רִּוֹּאַ: ymyer Jiğı Licux אַלגָ, אַלבָּים מָלַבִּינוּ אָשׁרָ בָּיוּ וְשִׁבְּיִלְ אַתְּרָ בְּאַתְּרָ בְּעִילָה אָלָגְ אַלָבְים מָלַבִּינוּ אָלֹגְ גָאַלֵּג בְיוּ וְיִנוּ עַבְּלָבְיִי בְּאַתְּרָ בְּעָבְיִי אָתְּרָ בְּעָבְיִי וְיִנִי וּעַבְּלָבְיִי וְיִנִי וּעַבְּלָבְיִי וְיִי וּעַבְּיִבְיִי אָתָרָ בְּעָבְיִי אָרָבְיָבְיִי אָרָבְיִי אָתְרָבְיִי בְּעָבְּיִי אָתְרָבְיִי בְּעָבְּיִי בְּעָבְיִי בְעָבְיִי בְּעָבְיִי בְּעָבְייִי בְּעָבְיִי בְּעָבְיִי בְּעָבְיִי בְּעָבְיִי בְּעָבְיי
- לו אֶת שֶּׁלָה אִשְׂתִּינִי
- אסי אבינילַלֶן, הְנָה אַרְצָי לְפְנֶיךְ בַּעָינֹב בְּעֶינֶיךְ שַּׁב: אַרַילָלֶן, הְנָה אַרְצִי לְפְנֶיךְ בַעָינַב בְעֶינֶיךָ שַּׂב:
- you, and you are cleared before everyone." brother a thousand pieces of silver; this will
- Abimelech and his wife and his slave girls, so that they bore children;

a great feast on the day that Isaac was weaned.

circumcised him, as God had commanded him.

of Abraham. household of Abimelech because of Sarah, the wife Ag tict yar every womb of the the rick rol 18. בייעצר עצר יהוֹה בער הער בער קבית אֲבִימַלָן על יהָבר שַׂרָה אָשָׁה

- מֿגלגם לְכַבְ אֹמוֹב אַנוֹב' וֹאַנו כִּבְ וֹנִכַּנוֹנוי: אסע Sarah he said, "I herewith give your كا الرَشِرَة אָלֵוּ הַנֶּה נְתָהִי אֶלֶף בֶּׁמֶף לִאָתִירֶ הְנָה הוּא־לָךְ בְּסָרִת

17

נאַעבוניו ניג'בוי: אָלינימַלֶן אָלייאַ אַנּאַלינים נִּילִאָא אַנִינִים אָליִינִיאָ אַנִינִים אָליִינִים אָליִינִים אַלייאָר אָליי

for Sarah what had been announced.

Isaac was born to him.

him, the name of Isaac.

- הוה הוהי אמר זיַעֶּי אָמֶר זִיָּעָשׁ sa promised, and הוהי בי זְיהוָה פַּקָר אֶת־שָׂרָה פַאָער אָמֶר זִיָּעַשׁ
- old age, at the set time of which God had spoken. in his sarah oj nos e along parti sarah conceived and pore a son to Abraham in his
- 3 Abraham gave his newborn son, whom Sarah had borne . ניקלא אַבְרָדָוֹם אֶת־שֶׁם־בָּנִל הַנְּלֶדִּילֶל אֲשֶׁר־יַלֶּל הַיַּלָי
- nos sin nahw blo sawa Bhundred was a hundred years old when his son or single direction of when his son
- who hears will laugh with* me." פרפידיושלמץ יצְיהִים בְּל־הַשֹּׁמֶץ יצִיהִים פּר Sarah said, "God has brought me laughter; everyone פֿר השבוע איי
- אלקר מי מקל לאַבְרָהָם הַינִּימָה קר הממול א A And she added, "Who would have said to AbrahamThat Sarah would suckle children!Yet I have borne a son
- אָת־יִּגְתַק: The child grew up and was weaned, and Abraham held איה להקל היגקל דינים לוקוד לדול ביום הנקלל (יגש אַבְרָהַם בַּהָהַם בַּיְנָם הַנָּמֶל

- 21 He replied, "Very well, I will grant you this :אַת־הַעיר אַשר דברת
  - favor too, and I will not annihilate the town of which you have spoken.
- ערבאָך שמה פי לא אוכל לעשות הבר עד־באַך שמה עליכן 22 Hurry, flee there, for I cannot do anything until קרא שם־העיר צוער:
  - you arrive there." Hence the town came to be called Zoar.*

  - בא צַעָרָה: בא צַעָרָה: 23 As the sun rose upon the earth and Lot entered Zoar,
- 24 נִיהוָה הִמִּטִיר עַל־סְדָם וְעַל־עֲמֹרָה גָּפְרֶית וָאֲשׁ מֵאֶת יְהוֹנָה מִן־הַשַּׁמַיִם:
- rained upon Sodom and Gomorrah sulfurous fire from הוהי out of heaven-
- מוצמח בילישבי הַעלִים וְצֵמַח בּל־הַכַּכְר וְאֵת כְּל־ישׁבְי הָעָלִים וְצֵמַח 25 annihilating those cities and the entire Plain,
  - and all the inhabitants of the cities and the vegetation of the ground.

  - :מַלְח: נַצִיב מַלְח: Lot's* wife looked back,* and she thereupon turned into a pillar of salt.

  - 27 Next morning, Abraham hurried to the place where נישכם אברהם בבקר אַל־המקום אַשר־עמד שם אַת־פנִי יְהוֹה: he had stood before הוהי,
  - 28 וַיַּשַׂקָּף עַל־פָנִי סִדם וַעֲמֹרָה וְעַל־כָּל־פָנֵי אֶרֶץ הַכִּכַר וַיַּרְא וְהְנָה עלה קיטר האבץ כקיטר הכבשן:
- and, looking down toward Sodom and Gomorrah and all the land of the Plain, he saw the smoke of the land rising like the smoke of a kiln.
- וַיִשַלַח אַת־לוֹטֹ מִתּוֹךָ הַהַפַּלָה בַּהַפּרָ אַת־הַעָּלִים אַשַר־יִשַב בַּהַן לְוֹט:
- 29 Thus it was that, when God destroyed the cities of the Plain and annihilated the cities where Lot dwelt. God was mindful of Abraham and removed Lot from the midst of the upheaval.
  - 30 וַיַּעַל לוט מצוער וַיַשֵב בַהַר ושֹתִי בנתיוֹ עמו כִּי יַרָא לְשַבַת בצוער וַיַּשֵבֹ בַּמַערָה הוא ושתי בנתיו:
- Lot went up from Zoar and settled in the hill country with his two daughters, for he was afraid to dwell in Zoar; and he and his two daughters lived in a cave.
  - 31 And the older one said to the younger, "Our father עלֵינוּ כַּדֵרֵךָ כַּל־הַאָרֵץ:
    - is old, and there is not a man on earth to consort with us in the way of all the world.
  - :לָבה נַשׁקָה אֶת־אָבִינוּ יָיִן וְנַשִּׂכְבָה עְמֵוֹ וּנְחָיֶה מֵאְבִינוּ זְרַע: Come, let us make our father drink wine, and let
    - us lie with him, that we may maintain life through our father."
  - 33 That night they made their father drink wine, and אַת־אַבִּיהַ וַלָּא־יַדַע בַּשַׂכַבַה וּבַקּוּמַה:
    - the older one went in and lay with her father; he did not know when she lay down or when she rose.
- זיה אָמֶש אָת־אָבִי (זְיָה הָּדְשַׁכְבַתִּי אָמֶש אַת־אַבִּי 134 The next day the older one said to the younger, נשקנו זין גם־הלילה ובאי שכבי עמו ונחיה מאבינו זרע:
  - "See, I lay with Father last night; let us make him drink wine tonight also, and you go and lie with him, that we may maintain life through our father."
  - עמו וַלְא־יָדָע בַשַּׁכְבָה וּבַקְמַה:
  - נתשקב אַר־אָמיקוּ ווְתָּקם הַצְּעִירָהׁ וְתְשׁלָכִי בְּסַ בְּלָּיְהָה הָהָוֹא אָת־אָבִיהַן וַיְן וַתְּקם הַצְּעִירָהׁ וְתְשׁׁכָב 35 That night also they made their father drink wine, and the younger one went and lay with him; he did not know when she lav down or when she rose.

- 36 Thus the two daughters of Lot became pregnant by their father.
- יוֹם: זוּ תַּקרָא שָׁמִוֹ מוֹאָב הָוּא אֲבִּי־מוֹאָב עִד־הַיְוֹם: 37 The older one bore a son and named him Moab;* he is the father of the Moabites of today.
  - בני־עמון עד־הַיִּוֹם:
  - 38 And the younger also bore a son, and she called him Ben-ammi;* he is the father of the Ammonites of today.

- ויַסֹע מַשֹּם אַבַּרָהַם אַרָצָה הַנַּגב וַיַשַב בַּין־קדַש וּבֵין שוּר וַיַּגַר 1 בגרר:
- Abraham journeyed from there to the region of the Negeb and settled between Kadesh and Shur. While he was sojourning in Gerar,
- 2 וַיָּאמֵר אַבַרָהָם אֱל־שַׁרָה אָשַׁתוּ אַחְתִי הָוֹא וַיִּשַׁלָּח אֲבִימֵלֵךְ מַלְּדָ
- Abraham said of Sarah his wife, "She is my sister." So King Abimelech of Gerar had Sarah brought to him.
  - וַיָּבָא אֱלֹהָים אֶל־אֲבִימֶלֶךְ בַּחֲלַוֹם הַלְּיְלָה וַיַּאמֶר לוֹ הּנְּדָ מֵתֹ על־האשה אשר־לקחת והוא בעלת בעל:

4 ואַבִּימַלָּךָ לָא קרָב אַלַיהַ וִיאמַר אַדני הַגוי גַּם־צַדִּיק תַהַרְג:

ובנהיו כפי עשיתי זאת:

said to him, "You are to die because of the woman that you have taken, for she is a married woman."

But God came to Abimelech in a dream by night and

Now Abimelech had not approached her. He said, "O

lord,* will You slay people even though innocent?

And God said to him in the dream, "I knew that you

did this with a blameless heart, and so I kept you

from sinning against Me. That was why I did not

Therefore, restore the man's wife—since he is a

- 5 הַלֹּא הָוּא אָמַר־לִי אֲחַתִי הְוֹא וְהִיא־גַם־הָוֹא אָמַרָה אָחַי הָוּא בַּתְם־לְבַבֵי
  - He himself said to me, 'She is my sister'! And she also said, 'He is my brother,' When I did this, my heart was blameless and my hands were clean."

let vou touch her.

- וַיּאמֵר אַלִיו הָאַלהִים בַּחֵלם גַם אַנֹכִי יַלַעתי כִי בתַם־לבבַךְ עשית זאת ואַחשר גַּם־אַנֹכִי אַוֹתְךָ מַחֲטוֹ־לִי על־כַּן לא־נַתְתִיךָ :לנגע אַלִיה
  - וִעתָּה הַשַּׁב אֲשַת־הָאִישׁ כִּי־נָבִיא הוּא וִיִתפַלֵּל בַעַדְךָ וַחַיָה ואם־אינך משיב דע כי־מוֹת תמוּת אתה וכל־אשר־לך:
- 8 וַיַשַׁכַּם אֲבִימַלָּדָ בַּבַּקר וַיִקראַ לכל־עבַליו וַיִּדָבַר אַת־כַל־הַדָּבַרִים האלה באזניהם וייראו האנשים מאד:
- וַיִּקרָא אֲבִימֶלֶךְ לְאַבַרָהָם וַיֹּאמֶר לוֹ מֶה־עְשַׂיִתְ לַּנוֹ וּמַה־חַטַאתי לַדְ פִי־הֵבַאתִ עָלַי וִעָל־מַמַלַכָתִי חֲטַאָה גִדֹלָה מַעַשׂים אֲשֵׂר לֹא־יֵעשׂוּ עשית עמדי:
  - יניה, פי עשית את הדבר הזה: What, then," Abimelech demanded of Abraham, "was
    - 11 ניאמר אַברָהָם כִּי אַמַרִתִי רָק אֵין־יִרְאַת אֱלֹהִים בַּמַקוֹם הזָה וַהַרָגוּנִי עַל־דִּבָר אָשַׂתִּי:

- prophet, he will intercede for you—to save your life. If you fail to restore her, know that you shall die, you and all that are yours."
- Early next morning, Abimelech called his servants and told them all that had happened; and they* were greatly frightened.
- Then Abimelech summoned Abraham and said to him. "What have you done to us? What wrong have I done that you should bring so great a guilt upon me and my kingdom? You have done to me things that ought not to be done.
- your purpose in doing this thing?"
- "I thought," said Abraham, "surely there is no fear of God in this place, and they will kill me because of my wife.